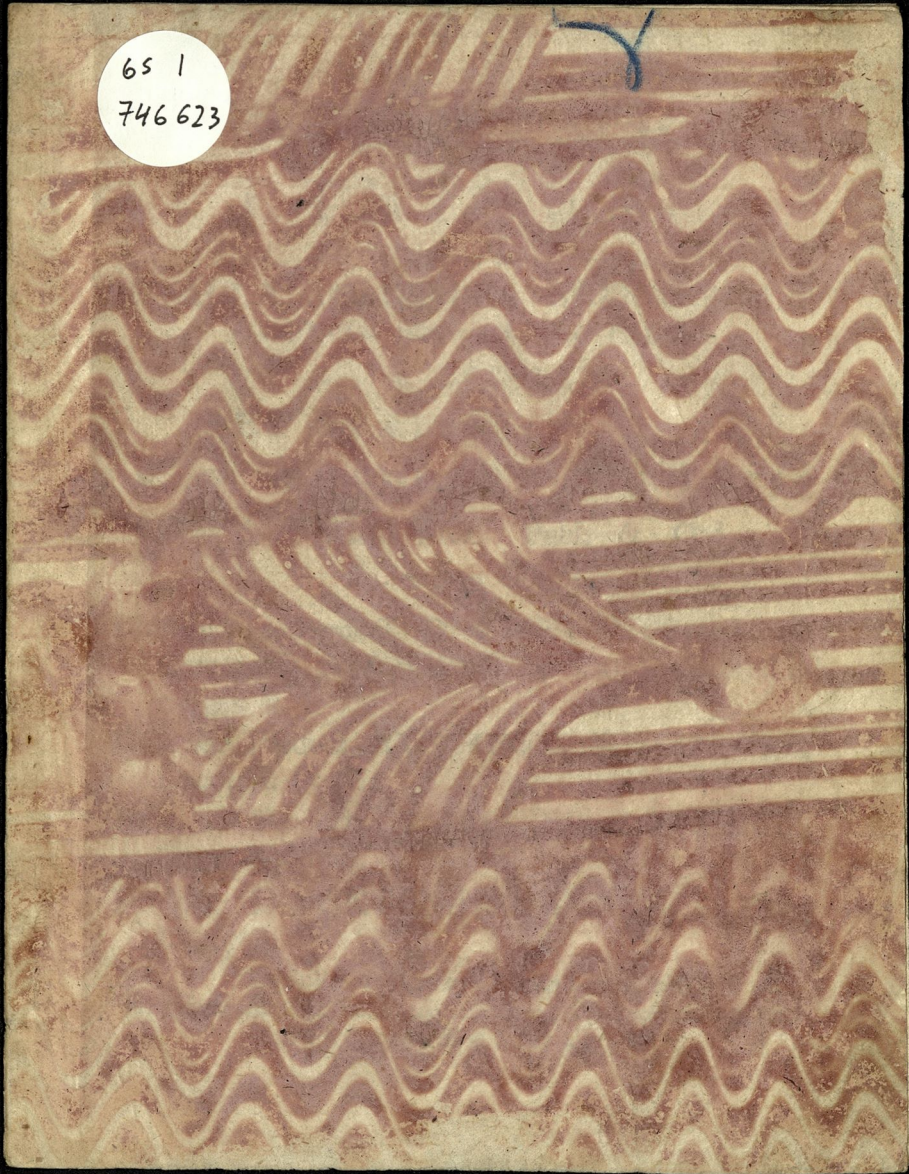
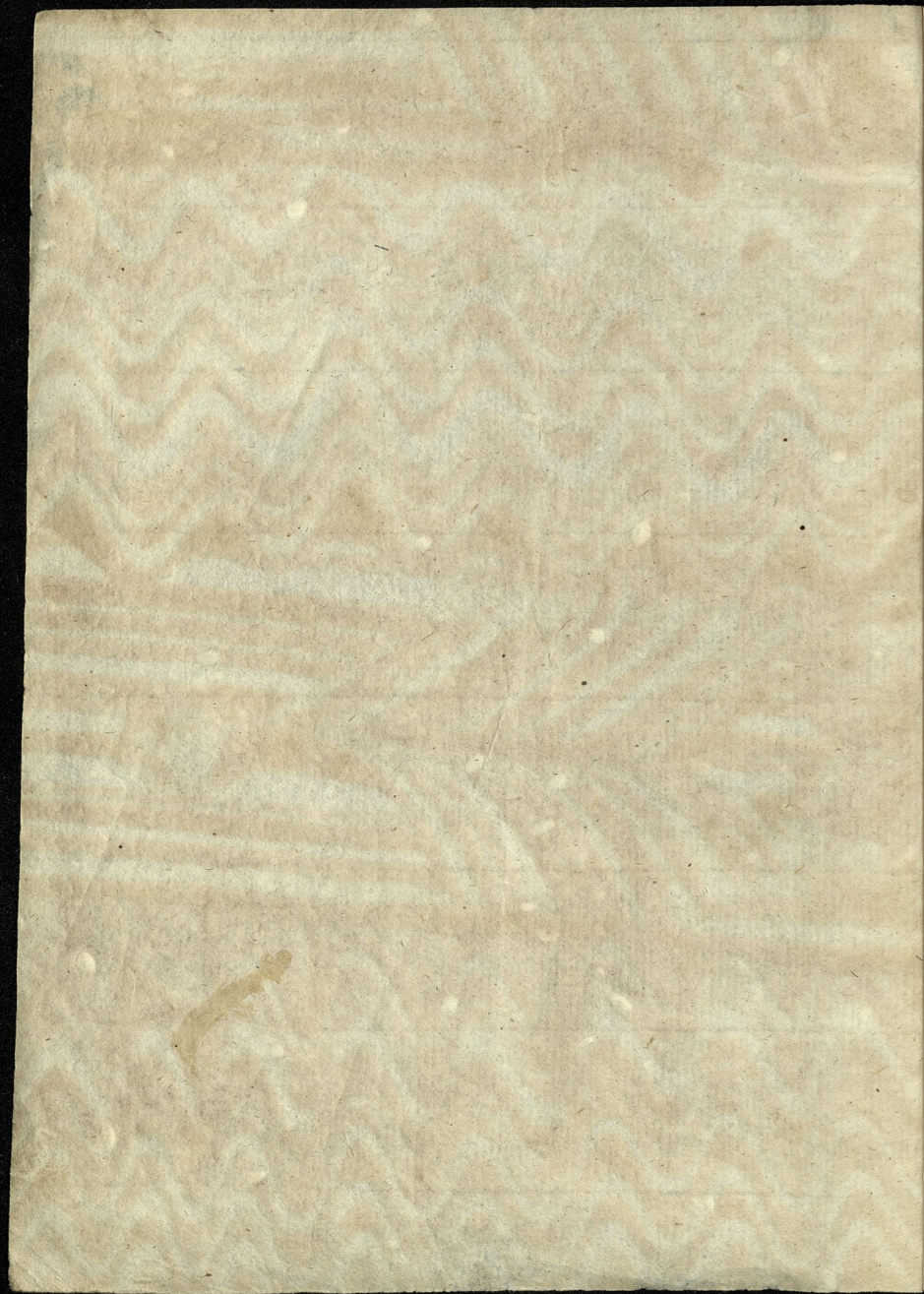

65 1

746 623

TENTAMEN
ETHICUM,

QUOD

IN AULA ACADEMICA ARCHIDUCALIS
SOCIETATIS JESU COLLEGII LABACI

Anno M. DCC. LXXII.

1772

EX PRÆLECTIONIBUS

R. P. GREGORII SCHÖTTL

e S. J. Phil. Prof. Publ. & Ord.

SUBIBUNT

Illustriſſ. ac Perdoct. D. CAJETANUS S. R. I.
Comes ab AUERSPERG, Carn. Mocricenſis
e Sem. S. J.

Rev. ac Perdoct. D. BARTH. JENKO, Carn.
Locopol.

Rev. ac Perdoct. D. JACOBUS LUSTRICK,
Carn. Locopol.

Perdoct. D. ANTONIUS WERNIG, Carn.
Locopol.

Philosophiæ in secundum Annum Auditores.

LITERIS EGERIANIS.

746 623

THEATRALE
ETHICUM

1777

IN AULA ACADEMICA ARCHIDUCALIS
SOCIETATIS IESU COLLEGII LABACI

Anno M. DCC. LXXVII

EX PRAESIDIUM

M. P. GREGORIUS SCHÖTTL

o. S. J. Phil. Prol. Publ. & Ord.

PRaesidens

Illustriss. ac Reverendiss. D. CAJETANUS S. R. I.

Comes ac AUSTRIACAE, Carni. Mocriceus

e Sem. S. J.

Reverendiss. D. GABRIEL WERNIG, Carni.

Locopol.

2591/1777

Reverendiss. D. JACOBUS LUSTRIK,

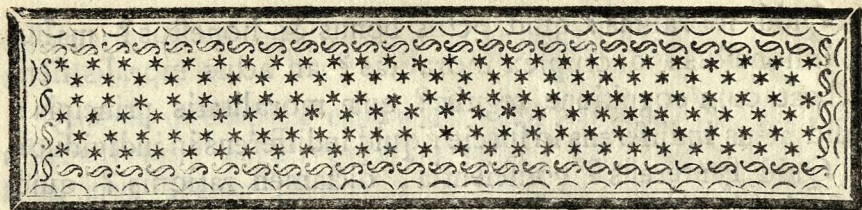
Carni. Locopol.

Reverendiss. D. ANTONIUS WERNIG, Carni.

Locopol.

Philosophia in Seminario Annuae Disputationes

LITTEAE BEROLINAE

Quid Philosophia moralis? quid ejus objectum? finis? subjectum? quæ ejus partes? in quo a Theologia naturali & morali differat? quæ ejus utilitas?

Quid status hominum physicus? moralis? primigenius? adventitius? simplex? compositus? quæ status primigenii proprietates? quid status naturæ puræ? integræ? innocentis? lapsæ? reparatæ? an appetitus sentiens natura sua rationali subjectus sit? an homo natura sua mortalis?

Quid & quotuplex finis? quid felicitas perfecta? naturalis? supernaturalis? objectiva? formalis? quid bonum, & quotuplex? quid bona corporis? animi? fortunæ?

Quid actio & passio? quid actio interior? exterior? naturalis seu physica? humana seu moralis? quæ actionis humanæ principia? quid voluntarium? quæ ad rationem voluntarii requirantur? quid voluntarium directe? indirecte? positive? negative? perfecte? imperfecte? expresse? interpretative? quid involuntarium?

Quid ignorantia vincibilis? invincibilis? juris? facti? antecedens? comitans? subsequens? quid violentia, seu vis? quibus actibus inferri possit? quid metus? quid metus gravis? levis? juste, injuste incussus? antecedens? comitans? quid concupiscentia antecedens? & consequens?

Quid moralitas? quid actus bonus & honestus? malus & inhonestus? quotuplex moralitas? an actus moralis fieri debeat cum cognitione regulæ? quæ moralitatis principia? quid actus indifferens in specie? quid indifferens in individuo?

Quid synteresis? conscientia, dictamen rationis? quid conscientia antecedens? consequens? libera? serva? tenera? laxa? theoretica? practica? directa? reflexa? certa? dubia? an ad recte agendum requiratur dictamen certum? quid in dubio agendum?

Quid imputatio? quid imputatio facti & juris? quomodo fiat? in quo foro? quarum rerum notitia ad eam prærequiratur? quod ejus fundamentum? an imputentur impossibilia? actiones naturales? eventus fortuiti? sensiones, & imaginationes? somnia? an facta defectu rationis? ex ignorantia? ex concupiscentia? ex violentia? ex metu? quibus de causis actiones alienæ imputentur?

Quid nomine juris & legis veniat? quid proprie sit lex? quomodo differat a consilio? pacto? dogmate? proposito? quæ legis divisio? quæ normæ actionum proprietates? quotuplicia juris naturæ præcepta?

Quid obligatio? quid perfecta & imperfecta? active & passive sumta? an obligatio sit sola ratio ad agendum determinans? an consistat in spe commodi ex actionibus bonis oriundi & metu incommodi actiones malas consequentis? an obligatio a motivo distinguenda sit? an debeat proficisci a superiore? an jus ex obligatione, vel contra obligatio ex jure oriatur? an leges naturæ non in foro tantum interno, sed etiam externo semper obligent?

Quid sanctio? quid & quotuplex præmium & pœna? in quo vis major in præmio an in pœna? quid jus naturæ

affir-

affirmativum & negativum? quot modis lex in genere mutari dicatur?

Quid & quotuplex officium? quid naturale? positivum? affirmativum? negativum? internum? externum? quid officia erga Deum theoretica & practica? quomodo Deus amandus? quo timore timendus? an post culpam reconciliandus? quid & quotuplex Dei cultus? quis ordo officiorum erga se? quis ordo officiorum erga Deum, se, & alios? quid directa, & indirecta sui officio? quis iniquus vitæ aggressor? quale periculum ad moderamen inculpatae tutelæ requiratur.

I.

Finis ultimus hominis est Deus, seu manifestatio Divinarum perfectionum.

II.

Perfecta quoque hominis felicitas, eaque naturalis est Deus possidendus per cognitionem & amorem.

III.

Ignorantia antecedens, & invincibilis tollit voluntarium: non tollit subsequens & vincibilis: comitans vero nec facit nec tollit.

IV.

Metus non tollit voluntarium, etsi ut plurimum aliquid involuntarii actui aspergat.

V.

Concupiscentia antecedens non minuit, sed auget voluntarium.

VI.

Nullus esse potest actus omnino indifferens in individuo.

VII.

VII.

Dictamen conscientiae etiam in errore invincibili sequendum est.

VIII.

Datur aliqua Norma seu Regula naturalis actionum humanarum.

IX.

Extat Lex naturae ad actiones liberas eidem normae conformandas stricte obligans, quae proprie jus naturale vocatur.

X.

Norma actionum humanarum, seu Lex & Jus naturae est voluntas Dei necessaria per rationem naturalem promulgata, & obligans hominem ad agendum, vel omittendum ea, quae solo naturali lumine cognoscuntur esse praecipua vel prohibita.

XI.

Praecipua juris naturae prima & generalia, nec non particularia, claram & perspicuam cum generalibus connexionem habentia, ab homine rationis compote ignorari non possunt.

XII.

Illa vero particularia, quae hanc claram & perspicuam cum generalibus connexionem non habent, possunt ignorari.

XIII.

Deus ut supremus Legislator, Remunerator, & vindex ignorari nequit.

XIV.

Leges naturales quandam jam in hac vita sanctionem, veram quidem sed imperfectam adnexam habent.

XV.

XV.

Perfectissima legum naturalium sanctio alterius vitæ est, futura scilicet post mortem mercedis.

XVI.

Jus naturæ est immutabile, ita ut nec Deus, nec potestas humana in eo dispensare possit.

XVII.

Non internus modo, sed externus etiam Dei cultus jure naturali præceptus est.

XVIII.

Non licet se quamcunque ob causam directe occidere, nisi Deo jubente.

XIX.

Violenta vitæ defensio cum cæde iniqui aggressoris servato moderamine inculpatæ tutelæ regulariter permessa, non tamen præcepta est.

XX.

Permessa quoque est violenta contra vim injustam defensio bonorum naturæ & fortunæ: famæ vero & honoris defensio cum cæde iniqui aggressoris jure naturæ illicita est.

O. A. M. D. G.

XV.

Perfessum legum naturalium sanctio alicuius vitae est
sunt solite post mortem mercedis

XVI.

Ius naturae est inextinguibile, ita ut nec Deus, nec pote-
tas humana in eo dispensare possit

XVII.

Non intrans modo, sed extensus etiam Dei cuius iure
naturali percipitur est

XVIII.

Non licet se quantumvis ob causam diuine occidere,
nisi Deo iudice

XIX.

Violentia vitae desensio cum corde iniqui aggressoris iure
vato moderatione inchoate iudice reguntur permissa,
non tamen percipitur est

XX.

Permissa quod est violentia contra vim iniuriam desensio
ho honorum naturae & fortunae: tamen vero & honoris
desensio cum corde iniqui aggressoris iure naturae illicita est

O. A. M. D. G.

